

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
САЙХАН-ОВОО СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ**

2023 оны 07 сарын 07 өдөр

Дугаар 84

Онги

┌ 2023 оны төсөвт өөрчлөлт оруулах тухай ┐

Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 заалт, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 25 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас **ТОГТООХ нь:**

Нэг. Сумын 2023 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

д/д	Орлогын нэр төрөл	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
1.1	Сумын төсвийн татварын орлого	246,342.3
1.1.1	Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	126,500.0
1.1.2	Үйл ажиллагааны орлого	13,000.0
1.1.3	Бууны албан татвар	840.0
1.1.4	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,600.0
1.1.5	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	21,000.0
1.1.6	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	1,400.0
1.1.7	Малын тоо толгойн татвар	56,802.3
1.1.8	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,500.0
1.1.9	Газрын төлбөр	3,700.0
1.1.10	Ан амьтны нөөц ашигласаны төлбөр	5,000.0
1.1.11	Нохойны албан татвар	
1.1.12	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	15,000.0
1.2	Сумын төсвийн татварын бус орлого	3,300.0
1.2.1.	Хүү торгууль	3,300.0
1.2.2.	Бусад орлого	-
1.2.3.	Төсвийн өөрийн орлого	-
Нийт дүн		249,642.3

Хоёр. Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг 682,002.1 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Гурав. Орон нутгийн ерөнхий орлогын урьд оны үлдэгдлийн хэмжээг 28,000.0 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Дөрөв. Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэгээс сумын орон нутгийн хөгжлийн санд авах орлогын шилжүүлэгийн хэмжээг 402,468.1 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Тав. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурьдснаар баталсугай.

д/д	ТЕЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
5.1	Сумын Засаг даргын тамгын газар	-
5.2	Сум хөгжүүлэх сан	58,890.0
5.3	Байгаль хамгаалах сан	-
5.4	Мал хамгаалах сан	35,000.0
5.5	ИТХ ахмадын сан	
5.6	ЗДТГ ахмадын сан	
5.7	Сургууль	600.0
5.8	Цэцэрлэгийн ахмадын сан	
5.9	Соёлын төв	2,000.0
5.10	ЭМТ ахмадын сан	
5.11	Барилга техник хяналт	
5.12	Орон нутгийн хөгжлийн сан	
Нийт дүн		96,490.0

Зургаа. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын урьд оны үлдэгдлийг дор дурснаар баталсугай.

д/д	ТЕЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
6.1	Сум хөгжүүлэх сан	26,500.0
6.2	Байгаль хамгаалах сан	4,879.6
6.3	Мал хамгаалах сан	5,500.0
6.4	ИТХ ахмадын сан	
6.5	ЗДТГ ахмадын сан	
6.6	Сургуулийн ахмадын сан	-
6.7	Цэцэрлэгийн ахмадын сан	-
6.8	Соёлын төвийн ахмадын сан	-
6.9	ЭМТ ахмадын сан	-
6.10	Барилга техник хяналт	
6.11	Орон нутгийн хөгжлийн сан	53,828.0
Нийт дүн		90,707.6

Долоо. Сумын 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дор дурдсанаар баталсугай.

Эх үүсвэрийн нэр төрөл	мөнгөн дүн

7.1	Сумын татварын болон татварын бус орлого	249,642.3
7.2	Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэг	682,002.1
7.3	Орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл	28,000.0
7.4	Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг	402,468.1
7.5	ТЭЗахирагчийн харьяа байгууллагын төвлөрүүлэх орлого	96,490.0
7.6	ТЭЗахирагчийн харьяа байгууллагын урьд оны үлдэгдэл	90,707.6
	нийт дүн	1,549,310.1

Найм . Сумын 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 1,549,310.1 мянган төгрөгөөр баталж төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч		Зарлагын дүн /мянган төгрөг/
8.1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга	85,111.4
8.1.1	Иргэдийн төлөөлөгчийн хурлын нарийн бичгийн дарга	85,111.4
8.2	Засаг дарга	1,464,198.7
8.2.1	Засаг даргын Тамгын газар	568,843.80
8.2.2	Сум хөгжүүлэх сан	83,990.0
8.2.2.1	Сум хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагаа	1,400.0
8.2.3	Байгаль хамгаалах сан	9,934.6
8.2.4	Мал хамгаалах сан	40,500.0
8.2.5	ИТХ ахмадын сан	-
8.2.6	ЗДТГ ахмадын сан	-
8.2.7	Сургуулийн ахмадын сан	-
8.2.8	Цэцэрлэгийн ахмадын сан	-
8.2.9	Соёлын төвийн ахмадын сан	-
8.2.10	ЭМТ ахмадын сан	-
8.2.11	Барилга техник хяналт	-
8.2.12	Орон нутгийн хөгжлийн сан	513,098.4
8.2.13	Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	
8.2.14	Төрийн өмчийн барилгын байр ашиглалтын үйлчилгээний зардал	
8.2.15	Соёлын төв ийн тогтмол зардал	34,277.8
8.2.16	Сургуулийн барилгын тогтмол зардал	135,200.8
8.2.17	Сургуулийн өмчийн барилгын байр ашиглалтын үйлчилгээний зардал	-
8.2.18	Цэцэрлэгийн барилгын тогтмол зардал	32,522.5
8.2.19	Цэцэрлэгийн өмчийн барилгын байр ашиглалтын үйлчилгээний зардал	-
8.2.20	ЭМТөвийн барилгын тогтмол зардал	44,430.8
8.2.21	ЭМТөвийн өмчийн барилгын байр ашиглалтын үйлчилгээний зардал	
	Нийт дүн	1,549,310.1

Ес. Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай

Арван нэг. Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт"-ыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван хоёр. Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Хорин нэг. Орон нутгийн төсвийн 2023 оны орлогыг бүрдүүлж, Төсвийн тухай хуулийн 40,41 дүгээр зүйлд заасан гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж, өр авлага гаргахгүй, төсвийн хөрөнгийг баталсан хуваарь, зориулалтын дагуу зарцуулахыг бүх шатны төсвийн эрх захирагч нарт даалгасугай.

ДАРГА ЦАДЪЯА-ОТГОН

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны 07 дугаар сарын 7-ны өдрийн 84 дүгээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн		Үр дүнгийн чанарын болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт		Суурь он	Суурь түвшин	2023 оны зорилт түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв
1	2	3	4	5	6	7	
Нэг. Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын дарга							
1.1	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааг тасралтгүй, жигд хэвийн явуулах, хуралдааны бэлтгэл хангах, хуралдааны шийдвэр гаргалт, гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг хангуулж ажиллана.	Жилд 4 удаа хуралдсан байна.	2022	4	4	85,111.40	
Хоёр. Засаг дарга							
2.1	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлагыг хэрэгжүүлж, төсвийн зарлагын үр ашгийг дээшлүүлж, төсвийн урсгал болон хөрөнгийн зардлын санхүүжилт, тайлагнал, хяналтыг сайжруулж, хэмнэлтийн горимд шилжүүлэх, хариуцлагатай байх зарчмыг хэрэгжүүлэн төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлж ажиллана.	Өглөг, авлагын дүн	2022	0	0	380,930.00	
2.2	Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн захиран зарцуулах журам 100 хувь хэрэгжсэн байна.	Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулна	2022	100	100	20,000.00	
2.3	Орон нутгийн өмчит байгууллагуудыг халаалт дулаан, цахилгаан, цэвэр бохир усаар хангаж, төрийн албан хаагчдийн ажиллах нөхцөл бололцоог бүрдүүлж төрийн үйлчилгээг хэвийн явуулна.	Төсвийн байгууллагын тоо	2022	6	6	302,390.30	
2.4	Баг хороодын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж, төрийн үйлчилгээг багийн Засаг даргаар дамжуулан түргэн шуурхай хүргэж ажиллана.	Багийн Засаг даргын тоо	2022	4	4	72,301.50	
2.5	Төрийн албан хаагчийн нийгмийн баталгааг хангаж, төрөөс олгох тэтгэмж урамшууллыг бүрэн олгож олгоно.	Албан хаагчий тоо	2022	0	1	24,653.90	

2.6	Сум орон нутгийн өнгө үзэмжийг нэмэгдүүлэх, иргэдийн эрүүл тухтай амьдрах боломжийг бүрдүүлэх, хог хаягдалыг зориулалтын цэгт зөөвөрлөнө.	Өрхийн хог хаягдалыг сар бүр тээвэрлэсэн байна.	2022	12	12	15,000.00
2.7	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдэх ажлыг сумын хөгжлийн бодлоготой уялдуулан төлөвлөж хууль журмын дагуу иргэдээс санал авч эрэмбэлэн, ИТХ-аар батлуулан батлагдсан төсөл арга хэмжээний хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдэж байгаа төсөл арга хэмжээг 100 хувь хэрэгжүүлнэ.	2022	80	100	513,098.40
2.8	Байгаль орчны чиглэлийн багц хууль, тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.	Байгаль хамгаалах сан /байцаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө/ жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө 100% хэрэгжинэ.	2022	90	100	9,934.60
2.9	Сумын өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг хангах, өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх худалдан борлуулах, сумын малчин болон мал бүхий иргэдийг өвс тэжээлээр хангах ажлыг зохион байгуулна. Нөөцийг зохих түвшинд бүрдүүлж, өвс тэжээлийн үнийг зохист түвшинд тогтворжуулна.	Мал хамгаалах сангийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулна	2022	90	100	40,500.00
2.10	"Хоршоо хөгжүүлэх сан" -аас батлагдсан чиглэлийн дагуу хоршоодын төслийг сонгон шалгаруулж зээл олгон ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, хугацаа хэтэрсэн зээлийг бүрэн барагдуулах ажлыг зохион байгуулж өр авлагагүй болсон байна.	Хоршоо хөгжүүлэх сангийн журмыг хэрэгжүүлнэ	2021	90	100	83,990.00
2.11	ХХС-аас зээл авсан хоршоо эрхлэгчдийн үйл ажиллагаа хэвийн явагдаж буй эсэхэд хяналтыг тогтмол хийж, мэдээ мэдээллээр цаг тухай бүрд нь ханган сургалт хийх, тоног төхөөрж, программ хангамжийн зардалд зээлийн хүүгийн 60 хүртэл хувийг зарцуулна.		2021	100	100	1,400.00

Сайхан-Овоо сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2023 оны 07-р сарын 07-ний өдрийн
84 дүгээр тогтоолын 2-р хавсралт

Дундговь аймгийн, Сайхан-Овоо сумын 2023 онд “Орон нутгийн хөгжлийн сан”-ийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

/төгрөгөөр/

д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил		Эхлэх, дуусах хугацаа	Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
1.	Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ	I	2022-2023	73.866.400	46.366.400
1.1	Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах 2018 оны гэрээт ажлын дуусгалт	1	2022-2023	55.000.000	27.500.000
1.2	Сумын ЭМТ-д нярайн дулаацуулах ор худалдан авах	2	2022-2023	8.956.200	8.956.200
1.3	Сайхан-Овоо сумын хөдөөгийн энгийн уурхайн ундны усны 64 худагт эрүүл ахуйн зөвлөх үйлчилгээ хийлгэх	3	2022-2023	9.910.200	9.910.200
2.	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт	II	2023	409,929,742	382,429,742
2.1 Барилга угсралт, Их засвар			2023	257.461.642	257.461.642
2.1.1	Сумын төвийн хүүхэд залуучуудын талбайд чийрэгжүүлэлтийн төхөөрөмж суурилуулах, тохижуулалтын ажил	4	2023	100.000.000	100.000.000
2.1.2	Сумын төвийн урд хойд лагерт гэрэлтүүлэг зөөж шилжүүлэх	5	2023	15.000.000	15.000.000
2.1.3	Наадмын талбайд сүүдрэвч сандлын тоог нэмэгдүүлэх, шинэчлэх	6	2023	142.461.642	142.461.642
2.2 Тоног төхөөрөмж			2023	152.468.100	152.468.100
2.2.1	Сумын соёлын төвд урлагийн гутал, хувцас худалдан авах	7	2023	9.000.000	9.000.000
2.2.2	Соёлын төвд шаардлагатай гэрэлтүүлэг тоног төхөөрөмж худалдан авах	8	2023	16.000.000	16.000.000
2.2.3	Хүүхдийн цэцэрлэгт урлаг биеийн тамирын хичээлд шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах	9	2023	7.523.100	7.523.100

2.2.4	ЕБС-ийн дотуур байранд сурагчдын суралцахуйн танхим тохижуулах шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах	10	2023	13.000.000	13.000.000
2.2.5	ЕБС-д монгол хэл бичгийн гэрчилгээтэй танхим байгуулах	11	2023	9.765.000	9.765.000
2.2.6	Сумын ЕБС-д хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах танхим байгуулах	12	2023	20.000.000	20.000.000
2.2.7	Хог тээврийн машин худалдан авах		2023	57,180.000	57,180.000
2.2.8	Мал эмнэлгийн вакцины хөргүүр худалдан авах		2023	20,000.000	20,000.000
3.	Малын хөлийн албан татварын орлогоос санхүүжигдэх зардал	III	2023	56.802.300	56.802.300
3.1	Хур тундасны хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор үүлэнд нөлөөлөх	13	2023	25.000.000	25.000.000
3.2	Малчдад зориулсан сургалт сурталчилгаа зохион байгуулах	14	2023	8.500.000	8.500.000
3.3	Малын гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	15	2023	10.000.000	10.000.000
3.4	Малчдад биет болон биет бус өвийг сурталчлах түгээн дэлгэрүүлэх	16	2023	11.302.300	11.302.300
3.5	Мал үржлийн ажил, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн стратеги төлөвлөгөө боловсруулах	17	2023	2.000.000	2.000.000
4.	Сум, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг	IV	2023	402.468.100	402.468.100
5.	Сум/дүүргийн ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн ^[2]	18	2023	402.468.100	402.468.100
6.	Сумын ОНХС-ийн оны эхний үлдэгдэлээс санхүүжих	19	2023	46.366.400	46.366.400
7.	ОНХС-ийн 2022 оны хэмнэлтээс санхүүжих	20	2023	7.461.642	7.461.642
8.	Малын тоо толгойн албан татварын орлогоос санхүүжигдэх	21	2023	56.802.300	56.802.300
9	НИЙТ	22	2023	513.098.442	513.098.442

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
84 тоот тогтоолын 3-р хавсралт

№	Орлогын зүйл	Мөнгөн дүн
1	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	5,000.0
2	Автотээврийн болон еерее явагч хэрэгслийн албан татвар	11,000.0
3	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	400.0
4	Авто замын хураамж	2,300.0
	ДҮН	18,700.0